

сельскохозяйственного производства на основе совершенствования финансового механизма : монография. Пенза : РИО ПГСХА, 2013. 171 с. 8. Бондина Н. Н. Обеспечение оптимальной структуры источников формирования финансовых ресурсов. *Нива Поволжья*. 2014. № 1 (30). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/obespechenie-optimalnom-strukture-istochnikov-formirovaniya-finansovyh-resursov/viewer>.

УДК 657

С. Лещенко, здобувач вищої освіти, група ЗМОАп-201

Д. Козловський, здобувач вищої освіти, група МФАМп-201

Науковий керівник: **Т. А. Гоголь**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ПОЛІКОМБАНКУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ОПТИМІЗАЦІЇ

Ключові слова: доходи банку, витрати банку, фінансовий результат банку, Полікомбанк.

В умовах економічної, політичної і фінансової нестабільності виникає необхідність дослідження питань, пов'язаних з оцінкою фінансового стану банків, прибутковості, рентабельності, а особливо проведення аналізу різних складових доходів та витрат малих і середніх банків України. Аналіз доходів і витрат банківської установи – це важлива передумова для визначення доцільності співпраці потенційних клієнтів, вкладників, інвесторів з тим чи іншим банком. Тому актуальності набуває питання дослідження доходів і витрат вітчизняних малих і середніх банків, які діють в умовах нестабільності на фінансових ринках. З метою виявлення резервів зростання прибутковості банківської діяльності як джерела формування банківського капіталу, що забезпечує стабільність фінансового стану банку, здійснюється комплексний аналіз його доходів і витрат.

Полікомбанк є вітчизняним невеликим банком, який складається приблизно з 22 відділень, розташованих в містах Чернігові, Києві та Дніпрі та Чернігівській області. Він є акціонером ряду підприємств, зокрема, ПрАТ «Завод металоконструкцій та металооснастки», ПАТ «Поліграфічно-видавничий комплекс «Десна» м. Чернігова.

Основні фінансові показники діяльності Полікомбанку за 2019 рік. Статутний капітал банку становив 200 млн грн, регулятивний капітал – 208,4 млн грн, розмір активів банку - 660,4 млн грн, найбільшу частку в структурі активів займали кредити клієнтам – 50,9 %. У структурі пасивів банку найбільшу питому вагу (56 %) займали кошти клієнтів, їхній розмір становив 375,3 млн грн. При цьому питома вага строкових коштів в загальній сумі коштів клієнтів становила 65,3 %. За операціями, що здійснювались банком у 2019 році отримано прибуток у сумі 3,4 млн грн [1].

За 2020 рік основні фінансові показники діяльності були наступними. Статутний капітал банку становив 200 млн грн, регулятивний – 219,9 млн грн, розмір активів банку - 819,5 млн грн, найбільшу частку в структурі активів займали грошові кошти та кредити клієнтам – відповідно 40 та 34,6 %. У структурі пасивів банку найбільшу питому вагу (64,7 %) займали кошти клієнтів, їх розмір становив 530,2 млн грн. При цьому питома вага строкових коштів у загальній сумі коштів клієнтів становила 49,6 %. За операціями, що здійснювались банком у 2020 році отримано прибуток у сумі 5 млн грн [2].

Розкриття доходів і витрат банку відображається у фінансовій звітності банківських установ, яка формується відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), що забезпечує розкриття достовірної та прозорої інформації у фінансовій звітності, прогнозування фінансового аналізу результатів діяльності, а також організацію системи управління ризиками.

Банк визнає доходи і витрати за видами діяльності: операційної, інвестиційної, фінансової та відображає в бухгалтерському обліку кожний вид доходу і витрат окремо, а саме: процентні доходи і витрати; комісійні доходи і витрати; прибутки (збитки) від торговельних операцій; дохід у вигляді дивідендів; витрати на формування спеціальних

резервів банку; доходи від повернення раніше списаних активів; інші операційні доходи і витрати; загальні адміністративні витрати; податок на прибуток; доходи і витрати за результатами інвестиційної діяльності; доходи (витрати) за результатами операцій, пов'язаних із фінансовою діяльністю.

Наведемо динаміку і структуру доходів і витрат Полікомбанку за 2018-2020 роки у таблиці.

Таблиця 1

*Доходи, витрати і фінансовий результат діяльності
Полікомбанку за 2018-2020 роки, тис. грн [1; 2; 3]*

№	Назва статті	За 2020 рік	За 2019 рік	За 2018 рік
1	Процентні доходи	69 194	69 118	61 749
2	Процентні витрати	27 441	28 596	25 419
3	Чистий процентний дохід	41 753	40 522	38 103
4	Комісійні доходи	28 563	23 831	22 575
5	Комісійні витрати	2276	1178	1021
6	Чистий комісійний дохід		22 653	21 554
7	Чистий збиток від операцій із фінансовими інструментами	244	1865	1475
8	Чистий прибуток від операцій із іноземною валютою	5761	8016	5254
9	Чистий збиток від переоцінки іноземної валюти	392	1001	1685
10	Чистий прибуток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	532	132	4899
11	Доходи, які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	1	15
12	Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	37 651	13 655	20 769
13	Чистий прибуток від припинення визнання фінансових активів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	20 210	-	-
14	Інші операційні доходи	2896	2770	2018
15	Витрати на виплати працівникам	28 936	25 838	22 020
16	Витрати зносу та амортизація	4162	5644	3509
17	Інші адміністративні та операційні витрати	20 651	22 230	20 878
18	Прибуток до оподаткування	6187	3861	1507
19	Витрати на податок на прибуток	1175	497	733
20	Чистий прибуток за рік	5012	3364	774

З таблиці видно, що найбільшу питому вагу займають процентні доходи (69 194 млн грн), які формуються за рахунок зваженої кредитної політики Полікомбанку. При прийнятті рішень про кредитування основна увага приділялася оцінці їх кредитоспроможності, аналізу фінансово-господарського стану, ефективності бізнес-плану, перспективності виробничої діяльності, наявності стабільного руху грошових коштів на рахунках. Крім процентних доходів, банк отримує комісійні доходи (28 563 млн грн), прибуток від операцій з іноземною валютою (5761 млн грн), переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості (532 млн грн) та прибуток від припинення визнання фінансових активів (20 210 млн грн). Основні витрати Полікомбанку складаються з процентних витрат (27 441 млн грн), збитку від зменшення корисності фінансових активів (37 651 млн грн), витрати на заробітну плату (28 936 млн грн), амортизацію (4162 млн грн) та адміністративні витрати (20 651 млн грн).

Для оцінки результатів фінансової діяльності Полікомбанку можна використовувати цільові показники, результати яких за 2020 рік: частка коштів фізичних осіб у загальних пасивах банку – 34,3 %; відношення операційних витрат до операційних доходів – 75,4 %; відношення високоліквідних активів до коштів клієнтів – 57,2 %; показник чистого спреду (різниця між середніми процентними ставками, отриманими і сплаченими) – 9,7 %.

Отже, аналіз фінансових показників діяльності Полікомбанку за останні 3 роки свідчить, що відбувається зростання доходів банку від різних видів діяльності, у 2020 році банк отримав прибуток від припинення визнання фінансових активів у сумі 20 млн грн, а також з кожним роком відбувається зростання загального чистого прибутку банку, що дозволяє

зробити висновок про позитивну динаміку діяльності банку. Однак для покращення фінансового стану Полікомбанку, збільшення напрямів доходів і зниження витрат необхідно здійснювати мінімізацію кредитних ризиків шляхом ретельного аналізу фінансового стану позичальників, забезпечення кожного кредиту ліквідною заставою, пріоритетне надання кредитів клієнтам банку, галузеву диверсифікацію кредитних операцій, а також розширювати асортимент кредитних послуг і впровадження нових схем кредитування.

Список використаних джерел: 1. Річна фінансова звітність АТ «Полікомбанк» за 2019 рік. URL: <https://www.policombank.com/data/zvit2019.pdf>. 2. Річна фінансова звітність АТ «Полікомбанк» за 2020 рік. URL: <https://www.policombank.com/data/zvit2020.pdf>. 3. Звіт про управління Плікомбанку за 2020 рік. URL: https://www.policombank.com/data/zvit_upr_2020.pdf.

УДК 657

А. В. Кузьменко, здобувачка вищої освіти гр. ЗМОАп-201

Науковий керівник: **В. В. Гливенко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

АНАЛІЗ СТАНУ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Ключові слова: легка промисловість, обсяг реалізованої продукції, імпортна сировина, ставки мита, державні закупівлі.

Легка промисловість є важливою галуззю економіки України, яка має досить потужний виробничий потенціал та забезпечує населення товарами широкого вжитку.

Легка промисловість згідно з КВЕД об'єднує понад двадцять видів економічної діяльності, які згруповано в основні три розділи, такі як текстильне виробництво, виробництво одягу та виробництво шкіри, виробів з неї та інших матеріалів.

Обсяг реалізованої продукції текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри та ін. за період з 2010 до 2015 року займав 0,7-0,8% у загальному обсязі реалізованої продукції промисловості України. Починаючи з 2015 року цей відсоток збільшився до 1%. Зменшення питомої ваги почалося з 2020 року (0,9%).

Таблиця 1

Динаміка обсягу реалізації основної продукції легкої промисловості України за 2015-2020 рр.

Показники	Рік					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Обсяг реалізованої продукції текстильного виробництва та ін., млн грн	17384,4	20344,4	25653,3	31129,7	31251,6	30626,3
У % до загального обсягу реалізації продукції промисловості	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	0,9

Джерело: складено автором на основі статистичних даних [1].

На стан легкої промисловості України значним чином впливають сучасні виклики, серед яких найпотужнішим є коронакриза.

В умовах частих локдаунів та інших обмежень галузь втратила багато робочих місць, які за оцінками експертів становлять близько 20 тис., а зарплата в галузі у 2020 році становила лише 57% від середньої зарплати у промисловості [2]. Основними причинами такого стану є значне падіння платоспроможності населення та велика залежність від імпортової сировини. Зниження купівельної спроможності населення породжує засилля «секонд-хенду», за даними експертів Україна посідає провідні позиції з його споживання. Також не можна оминати і фіскальну складову, таку як наявність мита на імпорт тканин, фурнітури тощо, що впливає на собівартість продукції легкої промисловості. Крім нових викликів, залишається ще багато «старих» проблем. До них належать низький рівень інвестиційної діяльності, високі відсотки банківських кредитів, недостатня відповідність продукції міжнародним стандартам якості, недосконала система державних закупівель тощо.